

HUKUKÇU HEKİMLER DERNEĞİ

BELGEDE SAHTECİLİK SUÇU

Av. Dr. Metingündüz KEBABÇIOĞLU

Gaziantep-2019

Sunum Planı

- Kavramlar (Belge, Sahtecilik vb.).
- İlkeler.
- Yasal Düzenlemeler.
- Uygulama (Mahkemelere yansıyan olaylar).
- Değerlendirme.

BELGE

➤ 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu

➤ Belge

- ✓ MADDE 199- (1) Uyuşmazlık konusu vakıaları ispata elverişli yazılı veya basılı metin, senet, çizim, plan, kroki, fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronik ortamdaki veriler ve bunlara benzer bilgi taşıyıcıları **bu Kanuna** göre belgedir.

BELGE/EVRAK

- Maddenin (TCK m. 204) gerekçesine baktığımızda;
 - ✓ Belgenin eski dilimizdeki evrak karşılığı olduğu, **yazılı kağıt** anlamına geldiğini, yazılı kağıt **niteliğinde olmayan** şeyin ispat kuvveti ne olursa olsun **belge niteliği taşımadığı**,
 - ✓ Bir belgeden söz edebilmek için kağıt üzerindeki yazının içeriğinin hukuki bir kıymet taşıması, hukuki bir hüküm ifade etmesi, **hukuki bir sonuç doğurmaya** elverişli olması gerekir.

RESMÎ BELGE

- Her ne kadar, belgeden söz edilen durumlarda yazılı bir kağıdın varlığı gerekli ise de **bazı durumlarda** belgenin varlığını kabul için, yazının **kağıt** üzerinde bulunması **gerekmez**. Bir **metal levha** üzerine yazı yazılması halinde de belgenin varlığını kabul etmek gerekir. Bu itibarla, araç plakaları da resmî belge olarak **kabul** edilmek gerekir.

RESMİ BELGE

- Resim belge, bir **kamu görevlisi** tarafından (*her memur kamu görevlisidir. Ancak her kamu görevlisi memur değildir.*) **görevi gereği** olarak **düzenlenen yazıyı** ifade etmektedir. Bu itibarla, düzenlenen belge ile kamu görevlisinin ifa ettiği görev arasında bir irtibatın bulunması gerekir.

SAHTECİLİK

➤ Sahtecilik **gerçeğ**in

- ✓ değiştirilmesi, bozulması, gizlenmesi, yok edilmesi ile oluşan bir belgenin
- ✓ **düzenlenmesi, değiştirilmesi veya kullanılması**dır.

SAHTECİLİK

- Sahtecilikten söz edebilmek için, düzenlenen belgenin gerçek bir belge olduğu konusunda kişiyi **yanıltıcı** nitelikte olması gerekir.
- Başka bir deyişle, sahteliğin beş duyuyla **anlaşılabilir** olmaması gerekir.
- Özel bir incelemeye tabi tutulmadıkça gerçek olmadığı anlaşılmayan belge, sahte belge olarak kabul edilmesi gerekir.

SAHTECİLİK

- Söz konusu suç, **seçimlik hareketli** bir suç olarak tanımlanmıştır.
 - ✓ Resmi belgeyi sahte olarak **düzenlemek**,
 - ✓ Resmi belgeyi başkalarını aldatacak şekilde **değiştirmek**,
 - ✓ Sahte resmi belgeyi **kullanmaktır**.

SUÇ

➤ Kanunun ceza yaptırımına bağladığı insan davranışı.

İLKELER

- Sağlık hizmetleri bir **kamu hizmetidir**.
- ✓ AİHM,
 - ✓ AYM,
 - ✓ Danıştay,
 - ✓ Yargıtay,

İLKELER

➤ *Suçta ve cezada kanunîlik ilkesi*

- ✓ Madde 2- (1) Kanunun **açıkça suç** saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda **yazılı** cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine **hükmolunamaz**.
- ✓ (2) İdarenin **düzenleyici işlemleriyle** suç ve ceza konulamaz.
- ✓ (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında **kıyas yapılamaz**. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

İLKELER

- *Kanunun bağlayıcılığı*
 - ✓ Madde 4- (1) **Ceza kanunlarını bilmemek** mazeret sayılmaz.
 - ✓ (2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Yasal Düzenlemeler

➤ Resmi belgede sahtecilik

- ✓ Madde 204- (1) Bir resmi belgeyi sahte olarak **düzenleyen**, gerçek bir resmi belgeyi başkalarını aldatacak şekilde **değiştiren** veya sahte resmi belgeyi **kullanan kişi**, iki yıldan **beş** yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Yasal Düzenlemeler

➤ Resmi belgede sahtecilik

✓ Madde 204-

✓ (2) **Görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu** resmi bir belgeyi sahte olarak **düzenleyen**, gerçek bir belgeyi başkalarını aldatacak şekilde **değiştiren**, gerçeğe aykırı olarak belge **düzenleyen** veya sahte resmi belgeyi **kullanan** kamu görevlisi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

✓ (3) ...

Yasal Düzenlemeler

➤ *Özel belgede sahtecilik*

- ✓ Madde 207- (1) Bir özel belgeyi sahte olarak **düzenleyen** veya gerçek bir özel belgeyi başkalarını aldatacak şekilde **değiştiren** ve **kullanan** kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- ✓ (2) ...

Yasal Düzenlemeler

➤ Resmi belge hükmünde belgeler

- ✓ Madde 210- (1) Özel belgede sahtecilik suçunun konusunun, emre veya hamile yazılı kambiyo senedi, emtiayı temsil eden belge, hisse senedi, tahvil veya vasiyetname olması halinde, resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümler uygulanır.
- ✓ (2) Gerçeğe aykırı belge düzenleyen **tabip, diş tabibi, eczacı, ebe, hemşire veya diğer sağlık mesleği mensubu**, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Düzenlenen belgenin kişiye **haksız bir menfaat** sağlaması ya da kamunun veya kişilerin **zararına** bir sonuç doğurucu nitelik taşıması halinde, resmi belgede sahtecilik hükümlerine göre cezaya hükmolunur.

Yasal Düzenlemeler

➤ Madde 73 – (Değişik: 23/1/2008-5728/39 md.)

✓ Protokol defterlerinde tahrifat yapan ve mugayiri hakikat malumat derceylediği sabit olan tabipler, diş tabipleri, dişçiler ve ebeler Türk Ceza Kanununun **belgede sahtecilik** suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

✓ (mealen, gerçeğe aykırı bilgi kaydeden)

- mugayir= aykırı
- derceylemek= kaydetmek

Uygulama

- Ör. 1 : Hekim A telefonundan meslektaşı Hekim B tarafından aranır. Takip ettiği Hasta H'nin tedavisi için üç hekim imzalı rapor düzenlenmesi gerektiğini, kendisinin imzaladığını Hekim C'nin de imzalayacağını ve Hekim A'dan raporu imzalamasını rica eder.
- Hekim A bu rutin işlem ricasını Hasta H'nin elden getirdiği raporu imzalamak suretiyle yapar. Hekim C'de aynı şekilde imzalar.

Uygulama

- Ör. 1 : Hastanede gelişen başka olaylar sonucu Savcılık soruşturma açar. Bu raporun sahteliği gündeme gelir.
- Yapılan idari soruşturmada rapor o ilin diğer bir hastanesindeki hekim tarafından bilirkişi olarak incelenir. Uygun bulunur.
- Başka bir ilde bulunan Üniversite Tıp Fakültesinde incelenilir. Yine uygun bulunur. İdari soruşturma sonucu suç unsuruna rastlanmadığına karar verilir.
- Savcılık itiraz eder. Mahkeme İtirazı kabul eder.
- Ağır Ceza Mahkemesinde yargılamaları devam etmektedir.

Uygulama

- Ör. 1 : Hekim A ve C yönünden yapılan hata/kusur/eksiklik yargılama nedenleri;
- ✓ Hastayı kendi branşları yönünden değerlendirdiklerine dair herhangi bir kayıt (muayene bulgusu, lab. Tekiki istemi veya sonucu vb.) oluşturmamaları,
 - ✓ Mahkemeye sunamamaları,

Uygulama

- Ör. 2: Hekim A, Özel Hastanenin Acil servisinde görevli iken müracaat eden hastaya, Ac. Gastrit, Gastro Özefagial reflü tanısı ile 7 gün istirahat raporu ile tedavi düzenler.
- Hasta kamu görevlisidir. İzinin bitmesini takiben çalıştığı kurum tarafından raporuna itiraz edilerek. Bulunduğu ilin Hastanesine sevk edilir. Hastane raporu ilim ve fenne uygun bulur.
- Kurum raporu Eğitim Araştırma Hastanesine hasta ile birlikte gönderir. Rapor ilim ve fenne aykırı bulunur. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılama devam etmektedir.

Uygulama

- Ör. 2 : Hekim yönünden yapılan hata/kusur/eksiklik yargılama nedenleri;
- ✓ Hasta dosyasına sadece reçete ettiği ilaçları yazması,
 - ✓ Hastanın istirahat etmesi gerektiğine dair herhangi bir kayıt oluşturulmamış,
 - ✓ Muayene veya tetkik sonucu işlememiş olması.

Sonuç

- Bu suç kasten işlenebilen bir suçtur.
- Hukuk doktrinde hekimler için kastı (bilme ve istemeyi) ispatın çok zor olması nedeniyle ölü hüküm olarak görülmesine rağmen, yapılan basit kayıt ihmalleri nedeniyle bir çok hekimin başını ağrıtmaktadır.

Değerlendirme,
Dinlenme nezaketiniz, Katkı, Soru, Cevap, Eleştiriler için
Teşekkürler

hukukcuhekimlerdernegi@gmail.com
mgkebabci@gmail.com

Gaziantep-2019

Sağlık Mevzuatı

17 Nisan 2019, Çarşamba

HEKİMLER VE TABİP ODASI YÖNETİCİLERİ İÇİN
MEVZUAT

Anasayfa Yasa Yönetmelik Tüzük Yönerge TTB Büyük Kongre Kararları Mevzuat Ara

Kural

Yetkisizlik

İstisna

Yetki

ANAYASA

Madde 126 - Madde 127- ...

görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Sağlık Mevzuatı

- Yasa (94 Adet),
- Tüzük (27 Adet),
- Yönetmelik (316 Adet),
- Yönerge (31 Adet),
- Bakanlar Kurulu Kararı (16 Adet),
- Tebliğ genelge (170 Adet),
- Uluslararası Belge (25 Adet),
- Belgeler (93 Adet AYM, DANIŞTAY, YARGITAY kararları gibi),
- TTB Büyük Kongre Kararları (12 Adet)
- Etik Kılavuz (4 Adet)
- **Toplam sayısı 788 adet.**

